

Innst. O. nr. 117.

Tilråding frå protokollnemnda vedkomande klage frå tidl. apoteker cand. pharm. Ø. O. Haarklou.

Høgsterettsadvokat Magne Schjødt skriv den 20. februar 1954 til protokollnemnda slik:

«På vegne av forhenværende apoteker cand. pharm. Ø. O. Haarklou tillater jeg meg å forelegge hans sak for Stortingets Protokollkomité i anledning av at han i de senere år i en hel rekke tilfeller er forbigått ved tildeling apotekerbevilling.

Cand. Pharm. Ø. O. Haarklou er født den 15. februar 1894 og tok apotekerkreksamen i 1918. Deretter arbeidet han som provisor ved forskjellige apotek. I 1934 fikk han bevilling til å drive Åmli Apotek i Åmli. I 1941 fikk han så bevilling til å drive Løveapoteket i Hamar. Denne bevilling fikk han før det ble utstedt parole om ikke å søke apotekerbevilling.

I desember 1940 meldte cand. pharm. Ø. O. Haarklou seg inn i N. S. På grunn av N. S. medlemskapet ble han like etter frigjøringen av Medisinaldirektøren fratatt bevilling til Løveapoteket i Hamar. Ved forelegg 17. august 1946 av statsadvokaten i Hedmark ble han ildagt fengsel i 4 måneder, tap i 2 år av rett til å drive erverv betinget av offentlig autorisasjon samt tap for 10 år av stemmerett og rett til å gjøre tjeneste i Rikets krigsmakt.

Grunnlaget for forelegget var medlemskap i N. S. fra desember 1940 og 5 bidrag på til sammen kr. 310 til N. S. Fylkesorganisasjon og Frontkjempertonet. Han var dessuten i 1941 kortere tid ordfører i Åmli. Etter lov av 28. juli 1949 har Haarklou fra 9. mai 1950 fått tilbake sine borgerlige rettigheter.

Etter at cand. pharm. Ø. O. Haarklou fikk sine fulle rettigheter tilbake, har han søkt apotekerbevilling for en rekke mindre apotek. Hittil har han blitt forbigått i en rekke tilfeller.

Ved brev av 24. februar 1953 skrev jeg på hans vegne til Sosialdepartementet og spurte om det ved befording til apotek tas særlig hensyn til tidligere N. S. medlemskap, og om dette forhold hadde virket inn på behandlingen av Haarklous søknader. Jeg bad samtidig departementet være merksam på hans vanskelige stilling og se med velyvilje på hans søknad om bevilling. Brevet vedlegges.»

Saka har vore lagt fram for Sosialdepartementet som den 18. mai 1954 har svara slik:

«Ein har teki mot skrivet Dykkar dagsett 2. mars i år med ymse vedlegg. Løyve til å driva aptek vert gjeve av Kongen, jfr. § 4 i lov om drift av apotek av 4. august 1909. For å få slikt løyve, må søkeren etter § 5 i lova godtgjera at han har teke apotekerkreksamen og at han deretter har gjort teneste på norsk apotek i 5 år. Det er til vanleg lett å avgjera om søkeren stettar desse krava, og dei gjev lite rom for skyn frå administrasjonen si side.

Etter same paragrafen skal søkeren vidare leggja fram pålitande vitnemål om at han fører ein heiderleg vandel. Kravet om heiderleg vandel går etter forarbeidene til lova ikkje berre ut på at søkeren skal være ærleg i

Trykt 10/11 1954.

pengesaker, men og på at han ikkje på annan vis syner låk åtferd, til dømes gjennom straffbare gjerninger, misbruk av rusdrykk og anna. Når det ligg føre sikre opplysningar om låk åtferd av noko slag, må ein ofte nyta skyn i avgjersla om søkeren likevel kan sejast å ha heiderleg vandel. I grove tilfelle der søkeren vantar heiderleg vandel, kan han etter lova ikkje få løyve til å driva apotek. Er tilfallet ikkje så grovt, kan det vera at han ikkje etter lova er utesengd frå å få aptotek, men han kan verta sett attende i tevling med andre søkerar.

Etter § 5 i apoteklova skal søkeren også leggja fram vitnemål om at han er «vederheftig» (solvent), og at han kan skaffe midel til å overta og driva apoteket. Om dette legg søkerane når sagt i alle høve fram vitnemål som ein utan vidare kan godta.

I tillegg til dei krava som står i apoteklova, må søkeren også opp i tevling med andre søkerar, og det er ingen som har rettskrav på å få apoteket sjølv om han formelt stettar krava i lova.

Ved tildeling av løyve til å driva apotek utanfor Oslo, har til vanleg tenestealderen vore avgjerande. Den søkeren som står øvst på tenestealderlista, vil difor stort sett vera han som får løyve til å driva apoteket, dersom det ikkje er noko å seia på vandelen hans. Dette vil likevel i kjkje alltid vera tilfelle. Fleire tilhøve kan spela inn her. Det kan vera lengda av tenestetida, dugleiken, personlege forhold, helse o. s. b., men det har helst vore små avvik frå tenestealderlista av slike grunnar. Store avvik frå denne regelen har ein til vanleg berre gjort når ein søker har synt låk åtferd som heilt stengjer han ute eller set han mykje attende.

Departementet arbeider for tida med retningslinene for desse sakene.

Med omsyn til landssvikarane, meinte Sosialdepartementet tidlegare at desse til så lenge ikkje burde få løyve til å driva apotek. Grunnlaget for dette synet var mellom anna at apoteklova krev heiderleg vandel for at ein skal kunne få apotek, og at det alltid var mogleg å finna dugande kandidatar mellom dei søkerane som ikkje hadde vore landssvikarar. Det spela dessutan inn at landssvikarane, sjølv om dei ikkje har fått apotek, heile tida har hatt fullt høve til å arbeida i yrket sitt. Som provisorar på topplønn har dei nærmare 17 000 kroner året. Etter lov om pensjonstrygd for apoteketaten fra 26. juni 1953, vil dei dessutan nå få pensjon når dei fyller 70 år. Pensjonen vert den same om dei hadde vore apotekarar.

Så lenge dette var synet til Sosialdepartementet, fann ein ikkje grunn til å vurdere dei søkerane som hadde vore landssvikarar. Denne synsmåten var den same når det gjaldt offentlege lækarar, og førde og til klage til Protokollnemnda, jfr. O. I. nr. 4, 1952, og skriv frå Justisdepartementet dagsett 22. november 1951. Dette skrivet er teke inn i innstillinga.

Etter at denne saka var føre i Stortinget, har Sosialdepartementet fylgt dei retningslinene som der vart dregne opp, såleis om vurdering ut frå tilhøva i kvart einskilt tilfelle. Ein viser t. d. til den innstillinga frå Helsedirektøren som er sitert i vedlegg 2 i brevet frå h.r.advokat Magne Schjødt (kgl. resolusjon 19. desember 1952 om Svaneapoteket, Tromsø).

Departementet skal elles her gjera merksam på at Helsedirektøren i desse sakene kan nyta eit rådgjevande utval med representantar oppnemnde av Norges Apotekerforening og Norges Farmaceutiske Forening, men at korkje Helsedirektøren eller departementet er bundne av det synet representantane legg til grunn eller av dei råd utvalet i tilfelle gjev.

Vurderinga synte seg vanskeleg i dei ein-skilde tilfella. For å stå på noko tryggare grunn, bad ein difor den 15. desember 1953 om ei fråsegn frå Justisdepartementet, og kom i skrivet inn på saka om Eidskog apotek. Ei avskrift av skrivet ligg ved.

Fråsegna frå Justisdepartementet kom i skriv frå 8. januar i år til Sosialdepartementet. På grunnlag av dette skrivet var saka om Eidskog føre på nyt. Ved kgl. resolusjon den 22. januar i år vart så løyve til å drive apoteket gjeve til cand. pharm. Jonas Hansteen. Ein legg ved ei avskrift av referatet der skrivet frå Justidepartementet er teke med.

Skulle nemnda ynskja opplysningar utover dette, står departementet til teneste. Til skrivet frå advokat Magne Schjødt kan ein elles opplysa at Helsedirektøren ikke tok løyvet til å drive Løveapoteket, Hamar, frå cand. pharm. Ø. O. Haarklou. Han vart suspendert av Sosialdepartementet den 19. juni 1945 med heimel i § 50 i Landssvikordninga frå 15. desember 1944, jfr. kgl. resolusjon den 12. juni 1945. Etter apoteklova frå 4. august 1909, § 4, er det som sagt før, Kongen som gjev løyve til å drive apotek. Dei som fekk slikt løyve av andre styremakter under krigen, måtte difor få godkjend dette av Kongen etter frigjeringa, jfr. § 3, jfr. § 9 i lov om utreinsking i offentleg teneste frå 19. juli 1945. Slik godkjennin er ikkje gjeve.

For orden skuld gjer ein merksam på at avskrift av skrivet frå Justisdepartementet dagsett 8. januar 1954 vart sendt advokat Magne Schjødt den 22. mars i år.

I brev av 9. februar 1954 til advokat Schjødt gjorde departementet greie for at innstillingar og foredrag til kongelege resolusjonar ikkje er tilgjengelege for andre før dokumenta er lagt fram for Protokollnemnda. Avskrift av brevet ligg ved. Avskrift av referatet i saka om Eidskog apotek når det gjeld det som er sagt om cand. pharm. Ø. O. Haarklou, går til advokaten samstundes med at dette skrivet vert sendt til Protokollnemnda.»

Som det går fram av dette skrivet, bad Sosialdepartementet den 15. desember 1953 om å få ei fråsegn for å få noko tryggare grunn å stå på ved slike avgjerd. Sosialdepartementet skriv:

«Inntil 1952 tok Sosialdepartementet det standpunkt at tidligere N. S.-medlemmer som var dømt for sitt forhold under krigen, ikke kunne komme i betrakting ved besettelsen av offentlige stillinger eller stillinger som kre-

ver offentlig bevilling. Etter innstilling fra Stortingets Protokollkomité til Odelstinget, nr. 4 1952, har en imidlertid måttet endre denne oppfatningen. I dag vil en søker derfor bli vurdert, selv om han er dømt for landsvik.

En er imidlertid kommet opp i visse vanskjer når det gjelder denne vurderingen i det konkrete tilfelle. Problemet er blitt særlig aktuelt i den senere tid. På grunn av den nye ordningen med pensjon for apoteketaten, skal det i nærmeste framtid besettes en rekke apotek. Flere av dem er allerede lyst ledige. Til alle disse apotekene opptrer tidligere N. S.-apotekere som søker. Befordringsreglene ved tilsetting av apotekere har gjennom gammel innarbeidet praksis vært sterkt bundet til ansiennitet (Oslo unntatt). Stort sett har en kunnet regne med at den søkeren som har best ansiennitet, vil bli tilsatt som apoteker. Tidligere N. S.-apotekere vil gjerne ligge høyt på ansiennitetslisten, ofte toppe de den.

Saken som gir grunnlag for denne henvendelsen er i korthet følgende:

Den 11. april 1953 ble Eidskog apotek, Skotterud, lyst ledig. Ved innstillingen delte det rådgivende utvalg seg i to. Representantene for Norges Apotekerforening foreslo innstillet etter ansiennitetsrekkefølge som nr. 1 cand. pharm. Ø. O. Haarklou, som nr. 2 cand. pharm. Kr. Ludv. Andersen og som nr. 3 cand. pharm. Jonas Hansteen. Forslaget ble avgitt med erklæring om at det bare var tatt faglige hensyn, og at det var en forutsetning at søkernes landssvikforhold ble vurdert i departementet. Representanten for Norges Farmaceutiske Forening tok ikke Haarklou og Andersen med på sitt forslag til innstilling i det hele tatt, og foreslo innstilt som nr. 1 cand. pharm. Jonas Hansteen. Grunnen til dette var at nr. 1 og 2 på ansiennitetslisten var tidligere landssvikere. Etter Norges Farmaceutiske Forenings oppfatning har de ikke gjenvunnet den tillit som er nødvendig for at de skal kunne få bevilling til å drive apotek.

Cand. pharm. Ø. O. Haarklou ble i 1934 meddelt bevilling til å drive Åmli apotek. I desember 1940 meldte han seg inn i N. S. og ble «ordfører» i Åmli. Den 15. mai ble han meddelt bevilling til å drive Løveapoteket, Hamar, trass i at han ikke var med på departementets innstilling. For sitt forhold vedtok han følgende forelegg: Fengsel i 120 dager, rettighetstap i 10 år etter Landssvik-anordningens § 11 nr. 1 og 2 og rettighetstap i 2 år etter § 11 nr. 5.

Cand. pharm. Kr. Ludv. Andersen var apotekbestyrer da krigen kom. I november 1940 ble han medlem av N. S. Den 25. juni 1942 ble han meddelt bevilling til å drive apoteket Ørn, Moss. Han var ikke med på departementets innstilling. For sitt forhold under krigen har han vedtatt følgende forelegg: Bot kr. 7 500, erstatning kr. 10 000 og rettighetstap i 10 år etter Landssvikanaordningens § 11 nr. 1 og 2.

I skriv av 22. november 1951 til Stortingets protokollkomité har Justisdepartementet gitt uttrykk for hvilke retningslinjer det mener bør følges ved behandling av søknader om offentlige legestillinger. På grunnlag av nærværende sak tør en spørre det ærede departement om det er mulig å gi noen retningslinjer

for behandling av disse sakene utover de som er nevnt i skriv av 22. november 1951.

Da en vanskelig kan meddele flere apotekerbevillinger før Eidskog apotek er besatt, tør en anmode om at saken behandles så snart som mulig.»

I foredraget for den kongelege resolusjonen vedkomande løvye til å drive Eidskog apotek seier Sosialdepartementet:

«Eidskog apotek, Skotterud, ble ledig ved apoteker Hanna A. Egebergs død den 7. april 1953.

Den 11. april 1953 ble apoteket kunngjort ledig med opplysning om at den nye apoteker ville bli gitt bevilling på de vilkår som er fastsatt i lov om drift av apotek av 4. august 1909 med senere tilleggslover og i den øvrige apoteklovgivning. Særlig ble fremhevret at apotekeren vil ha plikt til å sikre sin hustru enkepensjon på nærmere bestemt måte. Videre at bevillingen blir å løse mot det lovbestemte gebyr, samt at apotekeren etter kgl. resolusjon av 7. mai 1926 må finne seg i de bestemmelser som i henhold til lov måtte bli truffet om sikring av pensjon og fratredden fra apoteket ved en bestemt aldersgrense.

Ved utløpet av den frist som var satt for søknad, hadde meldt seg 14 søkerne, som er ført opp på en fremlagt liste. Etter fristens utløp har man mottatt ytterligere 5 søknader som bør tas i betraktnsing, idet forsinkelsen skyldes fylkesmannens kontor.

Helsedirektøren har innstillet:

Som nr. 1, cand. pharm. Jonas Hansteen.
 »   2,   »   »   Ingrid Jonssen.
 »   3,   »   »   Ranghild Lindstøl.

Helsedirektøren anfører som begrunnelse for sin innstilling:

Nr. 1 på ansiennitetslisten, cand. pharm. Ø. O. Haarklou, har apotekereksamen fra høsten 1918 og tjenestgjorde deretter ved Grünerløkken apotek og apoteket Hjorten, begge Oslo. I 1934 fikk han bevilling til å drive Amlia apotek. Under okkupasjonen var han medlem av N. S. fra desember 1940. Han ble samme år oppnevnt som ordfører i Amlia og ca. 1/2 år senere, i mai 1941, meddelt bevilling til å drive Løveapoteket i Hamar. Under okkupasjonen ytet han bl. a. bidrag til straffbare formål. Haarklou ble suspendert fra sin stilling i 1945. Han vedtok 7. desember 1946 følgende forelegg: Fengsel i 120 dager, tap av stemmerett i offentlige anliggender samt tap av retten til å tjenestgjøre i krigsmakten i 10 år, dessuten tap av rett til stilling ifølge offentlig autorisasjon i 2 år. Fra 9. mai 1950 har han fått rettighetene igjen, jfr. lov nr. 25 av 28. juli 1949. Haarklou har i de siste år arbeidet som provisor ved en rekke apotek.

Jeg mener at der i dette tilfelle ikke bør legges vesentlig vekt på ansienniteten. Cand. pharm. Haarklou er etter min mening heller ikke bedre kvalifisert til å drive apotek enn de øvrige søkerne. Alle forhold tatt i betraktning finner jeg ikke å ville ta ham med på innstillingssiden.

Nr. 2 på ansiennitetslisten, cand. pharm. Kr. L. Andersen, har apotekereksamen fra høsten 1920. Han var medlem av N. S. under

krigen og ble meddelt bevilling til å drive apoteket Ørn, Moss, fra 25. juni 1942. Etter frigjøringen ble han suspendert. Andersen har vedtatt som forelegg en bot på kr. 7 500, en inndragning på kr. 30 000, senere nedsett til kr. 10 000 og rettighetstap etter landssvik-anordningens § 11 nr. 1 og 2. Fra 9. mai 1950 har han fått rettighetene igjen, jfr. lov nr. 25 av 28. juli 1949. Cand. pharm. Andersen er ansett som en jevnt dyktig farmasøyte. Heller ikke Andersen kan sies på grunn av ansienitet og kvalifikasjoner å måtte stilles foran de søkerne som det til nå ikke har vært noe å utsette på. Jeg finner derfor ikke å ville ta ham med på innstillingssiden.

Nr. 3 på ansiennitetslisten, cand. pharm. Jonas Hansteen tok apotekereksamen høsten 1921. Han har deretter tjenestgjort i ca. 30 år ved forskjellige apotek. Han er en alminnelig ansett farmasøyte, og jeg innstiller ham som nr. 1.

Nr. 4 på ansiennitetslisten, cand. pharm. Agga Madshus, har en noe kort tjenestetid i forhold til eksamsansiennitet. Jeg mener derfor at hun bør settes noe tilbake i ansiennitet og finner i dette tilfelle ikke å ville ta henne med på innstillingssiden.

Nr. 5 på ansiennitetslisten, cand. pharm. Liv Winsvold, ble ved kgl. resolusjon av 25. september 1953 meddelt bevilling til å drive Hammerfest Apotek. Hun settes derfor ut av betraktnsing.

Cand. pharm. Ingrid Jonssen, hvis søknad er kommet etter fristens utløp, men som bør tas i betraktnsing, idet forsinkelsen skyldes fylkesmannens kontor, har ansiennitet fra våren 1924. Hun har tjenestgjort ved forskjellige apotek, og er for tiden ved Kongsvinger apotek. Der er intet å utsette på hennes vandel. Jeg innstiller henne som nr. 2.

Nr. 6 på ansiennitetslisten, cand. pharm. Ragnhild Lindstøl, har apotekereksamen fra høsten 1924. Hun har tjenestgjort en kortere tid ved Eidskog apotek og deretter i nærmere 25 år ved Risør apotek. Det er intet å utsette på hennes vandel. Jeg innstiller henne som nr. 3.»

D e p a r t e m e n t e t skal bemerke:

Som det fremgår av Helsedirektørens innstilling er to av søkerne med høy ansiennitet straffet for landssvik. Stortingets protokollkomité har i innstilling O. nr. 4 for 1952 vedrørende ansettelse av en distriktslege bl. a. uttalt:

«Komitéen er av den oppfatning at tidligere medlemmer av N. S. som har sonet sin straff, nå mest mulig må komme inn i arbeidslivet igjen og få konkurrere om de stillinger i samfunnet som de har utdannelse for å betingelse for å fylle. Dette ble også sterkt fremhevret under debatten i forbindelse med landssvikoppkjøret 21. og 22. januar 1952.

K o m i t é e n mener derfor at den linje Sosialdepartementet hittil har fulgt når det gjelder tidligere N. S.-leger, at de ikke kan tas i betraktnsing ved innstillingen til offentlige legestillinger, er for kategorisk.

Komitén har merket seg Sosialdepartementets uttalelse i skriv av 3. april 1951 at saken vil bli tatt opp til ny behandling når noen tid er gått.

Komitén er gjort kjent med at departementet nå arbeider med saken og vil i den forbindelse sitere Justisdepartementets uttalelse som komitéen stort sett sier seg eng i.

«Justisdepartementet antar for sitt vedkommende at en søker til en offentlig legestilling ikke uten videre bør settes ut av betrakting fordi om han er straffet for landssvik. Spørsmålet om beskikkelse av en slik lege i en offentlig stilling må besvares ut fra forholdene i hvert enkelt tilfelle. Det må tillegges vekt om vedkommende leges forhold i okkupasjonstiden var mere eller mindre graverende, særlig om han på noen måte kan sies å ha forbrukt seg i sin stilling som lege. Av betydning er det også om stillingen kan bli besatt med en annen kvalifisert lege. Selv om dette ikke er tilfellet, antar man at det ikke bør bli tale om å beskikke en mer fremtredende eller grovere landsvik i en overordnet legestilling eller i en offentlig legestilling som ellers kan siess å kreve særlig grad av aktelse og tillit.»

I samsvar med dette har departementet vurdert også de to nevnte søkerne. Et rådgivende utvalg med representanter for Norges Apotekerforening og Norges Farmaceutiske Forening hadde i denne sak delt seg, idet Apotekerforeningens representanter innstilte etter ansiennitet med erklæring om at det var en forutsetning at departementet vurderte betydningen av søkernes landssvikforhold. Departementet har med utgangspunkt i den foreliggende sak bedt om en ny uttalelse fra Justisdepartementet. I brev av 8. januar 1954 har Justisdepartementet uttalt:

«I brev til Stortingets protokollkomité av 22. desember 1951 uttalte dette departementet at en søker til en offentlig legestilling ikke uten videre burde settes ut av betrakting fordi om han var straffet for landssvik. Spørsmålet om beskikkelse av en slik lege i en offentlig stilling må besvares ut fra forholdene i hvert enkelt tilfelle. En viser til den redtgjørelse som ble gitt for de momenter som burde tillegges vekt ved denne vurdering. En peker særlig på det som er sagt om betydningen av at stillingen kan bli besatt med en annen kvalifisert lege.

Spørsmålet om en farmasøytskandidat som er straffet for landsvik bør meddeles bevilging til å drive apotek, antas å burde avgjøres etter de samme retningslinjer som foran angitt. En antar at det da ikke kan bli spørsmål om å la ansienniteten være i det vesentlige avgjørende.

Etter det som er opplyst av det ærende departement går en ut fra at det ved innstillingen fra Norges Apotekerforening av cand. pharm. Ø. Haarklou er lagt vesentlig vekt på ansienniteten. Det er opplyst at Haarklou i okkupasjonstiden var medlem av N. S. og en tid «ordfører» i Åmli, og at han for sitt

forhold vedtok et forelegg på fengsel i 120 dager og delvis rettighetstap. En savner opplysninger for å vurdere om hans ansiennitet og faglige kvalifikasjoner ligger så vesentlig foran andre søker at en bør se bort fra det nevnte landssvikforhold.»

Lov av 4. august 1909 om drift av apotek bestemmer i § 5:

«For å få bevilling som apoteker må søkeren godtgjøre at han etter bestått apotekerklassen har tjenestegjort i 5 år på norsk apotek, og framlegge pålitelige vitnemål om at han fører en hederlig vandel, er vederheftig og kan skaffe de nødvendige midler for å overta og drive apoteket, og på forlangende legeattest om sin helse.»

Det fremgår herav at det for å få bevilling til å drive aptotek kreves en rekke kvalifikasjoner, og at søkerens eksamensansiennitet alene ikke kan være avgjørende.

På grunnlag av Justisdepartementets brev har saken på ny vært forelagt for det rådgivende utvalg (2 representanter for Norges Apotekerforening og 2 representanter for Norges Farmaceutiske Forening), som enstemmig har innstilt som nr. 1 cand. pharm. Jonas Hansteen, som nr. 2 cand. pharm. Ingrid Jonssen og som nr. 3 og 4 på like linje cand. pharm. Agga Madshus og cand. pharm. Liv Winsvold.

Etter en samlet vurdering av søkernes kvalifikasjoner slutter departementet seg til Helsedirektørens innstilling og tillater seg således fortrinsvis å henlede oppmerksomheten på følgende:

1. Cand. pharm. Jonas Hansteen som er født 1897 og har apotekerklassen fra 2. halvår 1921 med karakter Godt har i over 30 år tjenestegjort ved forskjellige apotek og er for tiden ansatt ved Flisa apotek.
2. Cand. pharm. Ingrid Jonssen som er født i 1894 og har apotekerklassen fra 1. halvår 1924 med karakter Godt har tjenestegjort ved forskjellige apotek. Hun er for tiden ansatt ved Kongsvinger apotek hvor hun vært siden 1. januar 1937.
3. Cand. pharm. Ragnhild Lindstøl som er født i 1895 og har apotekerklassen fra 2. halvår 1924 med karakter Godt har tjenestegjort en kortere tid ved Eidskog apotek og deretter i nærmere 25 år ved Risør apotek som hun til dels har bestyrt.

Nemnda vil uttala:

Som det går fram av foredraget til den kongelege resolusjonen, er avgjørda av saka bygd på ei samla vurdering av søkerane sine kvalifikasjoner. Det skil i dette tilfelle 3 års ansiennitet mellom klagaren og cand. pharm. Hansteen, som fekk løyve til å drive Eidskog apotek, og 6 år mellom klagaren og dei som var innstilt som nr. 2 og 3.

Nemnda finn at det resultat som etter denne samla vurdering er kome fram, ikkje er urimeleg. Nemnda legg her vekt på det som er uttala av Helsedirektøren at klagaren ikkje er betre kvalifisert til å drive apotek enn dei andre sørjarane, og på den samrøystes tilrådinga frå det rådgjevande utval.

Nemnda legg også vekt på at klagaren ikkje er stengd ute frå yrket sitt, men har høve til å arbeide som provisor med etter måten gode lønsvilkår, og at dette arbeidet også gjev rett til pensjon på same vilkår som apotekarar. Det er til nemnda opplyst at årsløna i den stilling klagaren har no, er ca. kr. 17 700 plus moglege vaktgodtgjerdssler.

Når klagaren hevdar at han har hatt vanskeleg for å få fast tilsetjing, er dette neppe heilt rett, og er iallfall ikkje nærmare dokumentert. I alle åra etter krigen har det vore etter måten lett for kvalifiserte folk å få stilling i desse yrker, serleg i Nord-Norge. Til nemnda er opplyst at klagaren har vore i arbeid stort

sett heile tida sidan januar 1947. Arbeidet har for det meste vore vikariat, som varde frå 3—4 månader til 1½ år. Klagaren har også hatt fast post som han sjølv har sagt opp.

Etter nemnda si meining må det også leggast vekt på at det her gjeld løyve som gjer søkjaren til arbeidsgjevar for andre.

Med dinemnda synar til det som er sagt ovanfor, rår den Odelstinget til å gjera slike

vædtak:

Klagen frå cand. pharm. Ø. O. Haarklou gjev ikkje høve til noko tiltak frå Odelstinget si side.

Oslo, i protokollnemnda, 5. november 1954.

K. Varmann, **Peter Kjeldseth Moe,**
formann. ordførar.

Knut J. Vik,
sekretær.

Innst. O. nr. 118.

Innstilling frå protokollnemnda om rekneskapen for Norges Brannkasse for året 1953.

Til Odelstinget.

I samsvar med vædtak i Odelstinget den 22. oktober 1954 er denne saka sendt protokollnemnda, jfr. lov av 12 juni 1931 om Norges Brannkasse.

Årsmelding og rekneskap for Norges Brannkasse, likeeins rekneskap for Brannkassa sitt katastrofefond og ildsikringsfond er gjennomsett av nemnda.

1. Årsmeldinga syner at nettotilgangen av branntrygdingar på bygningar i året er 8 000, og talet kjem dermed opp i 284 600 pr. 1. januar 1954. Av dette er 214 700 trygdingar i bygdene og 69 900 i byane.

For lausøyre er tilgangen 12 500 trygdingar og talet på trygdingar pr. 1. januar 1954 er 203 900. Av dette 136 100 på bygdene og 67 800 i byane.

2. Samla trygdesum på bygningar var då året tok til 18 121 mill. kr. Den steig gjennom året med 1 355 mill. kr. til 19 476 mill. kr. Av dette 10 863 mill. kr. på bygdene og 8 613 mill. kr. i byane.

Samla trygdesum på lausøyre var då året tok til 2 696 mill. kr. og den auka i året med 434 mill. kr. til 3 130 mill.

kr. Av dette var 2 011 mill. kr. på bygdene og 1 119 mill. kr. i byane.

3. Den årlege branngodtakken er no:
For bygningar 28,3 mill. kr.

» lausøyre 5,7 » »

4. I året 1953 har det vore 1 545 brannskader på bygningar med ei samla skadebot på 13,6 mill. kr. Dette er noko større enn i 1952.

For lausøyre var den samla skadebot 2,9 mill. kr.

5. Trygdepremien for spesialtrygdingar var i 1953 kr. 214 000 og skadebota kr. 80 800.

Av dette var kr. 17 900 for naturskader.

6. Til brannvern er det løyvd:

Tilskot	Lån
Tidlegare kr. 17 538 142,78	kr. 19 266 455
i 1953 .. .. 1 347 300,00	» 660 000

I alt .... kr. 18 885 442,78 kr. 19 926 450

7. Rekneskapene er revidert av statsautorisert revisor L. J. Solberg som har gjeve melding i brev av 21. april 1954. Han